

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 811/2023
06.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Давидова, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 187/22 од 29.11.2022. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 69/23 од 13.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Давидова, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 187/22 од 29.11.2022. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 69/23 од 13.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 187/22 од 29.11.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године и 8 месеци, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 06.04.2022. године до 29.11.2022. године, као и време проведено под мером забране напуштања стана до евентуалног упућивања на издржавање казне.

Истом пресудом, на основу члана 89а КЗ, окривљеном АА изречена је мера забране комуникације и приближавања са оштећеном ББ у трајању од 3 године, на тај начин што му се забрањује прилажење оштећеној на удаљености ближој од 20 метара, забрањује приступ простору око места становања, места где се школује или ради, свако даље узнемиравање оштећене, као и каква даља комуникација са оштећеном путем трећих лица коришћењем мобилног телефона, компјутера или слично.

Наведеном пресудом, на основу члана 7. Закона о посебним мерама за спречавања вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима,

одређено је да ће се према окривљеном АА после издржане казне затвора спровести следеће посебне мере: 1. обавезно јављање надлежном органу ПУ Сомбор, ПС у Оцацима два пута годишње у организационој јединици Управе за извршење кривичних санкција, надлежној за третман и алтернативне санкције у Сомбору једном годишње; 2. забрана посећивања места на којима се окупљају малолетна лица (вртићи, школе, угоститељски објекти и сл.); 3. обавезно посећивање професионалних саветовалишта у установи Центра за социјални рад у Оцацима у терминима које одреди ова установа; 4. обавезно обавештавање о промени пребивалишта, боравишта или радног места; 5. обавезно обавештавање о путовању у иностранство.

Истом пресудом одређено је да ове мере могу да се спроводе 20 година након извршене казне затвора и да, после истека сваке 4 године од почетка примене посебних мера из става 1. овог члана, суд кој је донео првостепену пресуду по службеној дужности одлучује о потреби њиховог даљег спровођења, тј. да ће после истека сваке четири године од почетка примене ових посебних мера Основни суд у Сомбору по службеној дужности одлучити о потреби њиховог даљег спровођења, а да се захтев за преиспитивање потребе за даље спровођење посебних мера, може поднети том суду после истека сваке две године од почетка примене посебних мера.

Наведеном пресудом, на основу члана 258. ЗКП, оштећена ББ је за остваривање имовинскоправног захтева упућена на парницу.

Истом пресудом, на основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени АА обавезан је на плаћање трошкова поступка насталих пред ОЈТ Сомбору у износу од 21.657,00 динара, трошкова поступка пред судом у износу од 25.451,00 динара и судског паушала у износу од 15.000,00 динара, све у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 69/23 од 13.03.2023. године одбијене су као неосноване жалбе ОЈТ у Сомбору и браниоца окривљеног АА, па је пресуда Основног суда у Сомбору К 187/22 од 29.11.2022. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Милан Давидов, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног АА наводи, да је окривљени оглашен кривим због извршења кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ који прописује да „ко под условима из члана 178. став 1. и 2, 179. став 1. и 181. став 1. до 3. овог законика, изврши неку другу полну радњу казниће

се ...“, а да побијаним пресудама није наведено у вези са којим чланом Кривичног законика стоје недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим – већ је наведен само члан 182. став 1. КЗ. Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву наводи, да употреба силе и претње и полна радња за постојање овог кривичног дела морају бити узјамно временски и просторно повезане делатности а да у конкретном случају судови нису придали никакав значај и улогу принуди. Према наводима захтева на наведени начин учињена је повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Одредбом члана 182. став 1. КЗ прописано је да ко под условима из члана 178. став 1. и 2, 179. став 1. и 181. став 1. и 2. овог законика изврши неку другу полну радњу, казниће се новчаном казном или затвором до три године.

Одредбом члана 178. став 1. КЗ прописано је да ко принуди другог на обљубу или са њом изједначен чин, употребом силе или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело тог или њему блиског лица, казниће се затвором од пет до дванаест година.

Из изреке првостепене пресуде, у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости, произилази да је окривљени АА, у време и на месту ближе описаном у тој изреци, способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела и хтео његово извршење, ради побуђивања сексуалног нагона извршио недозвољене полне радње према малолетној оштећеној ББ (рођена ...2007. године), на тај начин што је дошао у кућу код малолетне оштећене ББ, те након што се уверио да у кући нема никога осим ње и њеног брата, који је лице ометено у развоју, ушао у собу којој се налазила малолетна оштећена, која је лежала на свом кревету обучена и покривена, након чега је малолетна оштећена устала са кревета, окривљени је према њој применио силу, на тај начин што је ухватио својом руком за њену руку и гурнуо на кревет након чега је легао преко ње и том приликом јој својом руком подигао и држао њене руке изнад главе, а подлактицу јој наслонио на уста, те руком дирао по грудима у више наврата на којима је био грудњак, а потом јој прсте руку гурао у гаћице, којом приликом је малолетна оштећена покушала да се отме, да би окривљени након тога устао са малолетне оштећене и изашао из собе, а потом и из куће, којом приликом код малолетне оштећене створио осећај страха и узнемирености, а био је свестан да је његово дело забрањено.

Из изреке првостепене пресуде, несумњиво произилази да је окривљени АА извршио кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ и то под условима прописаним одредбом члана 178. став 1. КЗ – окривљени је недозвољене полне радње учинио радњама које представљају чин који је изједначен са обљубом (малолетну оштећену је руком дирао по грудима у више наврата, гурао јој прсте руке у гаћице, а у циљу побуђивања свог сексуалног нагона), при чему је окривљени употребио силу (ухватио је својом руком руку малолетне оштећене и гурнуо је на кревет након чега је легао преко ње и том приликом јој је својом руком подигао и држао њене руке изнад главе, а подлактицу јој наслонио на уста, којом приликом је малолетна оштећена покушала и да се отме).

Када је окривљени оглашен кривим због извршења кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ, није неопходно да изрека садржи законски текст

тог члана, односно изричиту нумерацију члана 178. став 1. КЗ којим су прописани услови под којима су недозвољене полне радње учињене, већ је, по налажењу Врховног суда, потребно да услови из члана 178. став 1. КЗ буду описани, а у конкретном случају су ти услови детаљно описани.

По налажењу Врховног суда, у радњама окривљеног АА, стичу се сви субјективни и објективни елементи кривичног дела за које је оглашен кривим, па су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којим се на напред наведени начин указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, од стране овога суда оцењени као неосновани.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**